

MALOMVÖLGYJ HÍRVIVŐ FELSŐÖRS

II. évfolyam, 4. szám

Ára: 10 Ft

1992. április 20.

A felsőörsi önkormányzat képviselő-testülete és a polgármesteri hivatal helyi tájékoztatója

Boldog Alleluját!

„Alleluja vígadjunk, Istennek hálát adjunk...”! Így zeng az ének a hívők ajkán húsvétkor, amikor az előkészületek fárasztó munkálata után ünnepelni kezdenek.

A húsvéti ünnepkör virágvasárnapján, a barkaszenteléssel kezdődik. Az ókorban már a rómaiak is megünnepelték a tavasz kezdetét, az újélet misztériumát.

A nagyhéttel megkezdődik a tavaszi szünet. Boldog minden kisdíák, meg a szülők is, akik a távolban tanuló gyermeküket várják haza. A csütörtök „zöldcsütörtök” nevet kapta. Hiszen ekkor a spenót vagy sóska mellé csak túrkörtojas vagy rántott zsemlye járt. Nagycsütörtökön megkezdődött az egyházi gyász is. Hiszen e napon árulták és fogták el Krisztust. Elnémultak a hangok, elhallgatott az orgona hangja is a templomokban. Egyes vidékeken régi hagyományként a fiúk vagy legények kereplőkkel járták az utcákat. Ezekkel a hajnali-, és déli hangszót, a templomi szertartások

idejét jelezve. Hiszen a múltban a falvakban ritka volt még az óra is. A nagypéntek a katolikusok körében a szigorú böjt napja volt. Falun és városon a családok indultak el a Kálvária felé, megálltak egyes stációk előtt, emlékeztek Krisztus urunk szenvedéseire, majd a szent sírhoz járultak, melyet hol katonák, hol egyenruhás tűzoltók, vagy cserkészek őriztek a helyi szokások szerint. Engesztelő, de fárasztó út volt, de lélekben megújulva, erkölcsileg megerősödve tértek haza. A hívő emberek részére lelkiertőt jelentett a keresztút végigjárása. Tudta, hogy ezután a feltámadás következik. Nagyszombaton a misén a „glória” felhangzása után megszólalt az orgona, a templom csengői és a város harangjai. A húsvét szertartása az esti körmenetben érte el a tetőpontját. Alleluja szól minden ajkon, az öröm, az újélet ünnepén.

Kötetek foglalják össze a húsvéti népszokásokat, a tojások pingálásától, gurításától a locsolásig, mert népiünk fantáziája

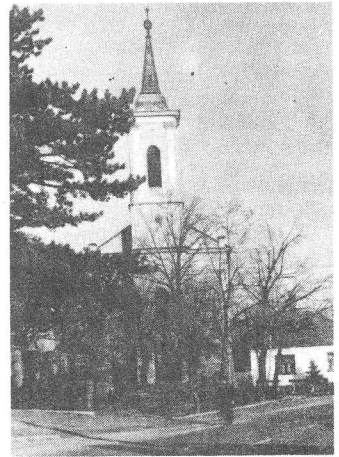
végtelen, leleményességben, módokban gazdag.

A húsvét az öröm ünnepe. Felvetődhet a kérdés, van-e ma okunk az örömujjongásra? Hiszen az elégedetlenség, a panasz lett urrá az embereken.

Optimistán kell néznünk a jövőbe. Örülünk kell! Mert szabad hazában élünk, vallásunkat szabadon gyakorolhatjuk. Nincs hiány semmiben, nem kell sorba állni semmiért, és főleg a nagy rendszerváltás nem követelt vérdíjazatot a nemzettől. Ez népiünk helytállását, önfegyelmét, erkölcsi erejét és bölcsességét bizonyítja. Mindez a boldog élet igazi záloga. Ezért is ismert el bennünket a világ közvéleménye. Mindez tőlünk további türelmet, küzdelmet egymás jobb megbecsülését követeli. Ha ez meglesz, meglesz a felemelkedés is.

Kellemes Húsvéti Ünnepeket kívánunk Felsőörs lakosságának és minden kedves olvasónknak.

Dr. Tölgyesi Györgyné
isk. vez.

MIT MOND A BIBLIA

Az egészséges életmódról II. rész

Az előbbieken bemutatott cél azt kívánja, hogy az ember őrizze meg az egészségét, a lehető legjobb teljesítőképesség állapotában, amennyire csak rajta áll. Nyugodt, erős idegekre, fizikai és lelki erőre van szüksége mind a „nemes harc” megharcolásához, mind pedig a másokért való szolgálathoz. Pál apostol az ókori versenytűtő példájára hivatkozva tanította a keresztény gyülekezeteket arra, hogy önuralommal törekedjenek a helyes életmódra. Hiszen a sportjátékok résztvevői is mind tudják, hogy életmódjuk és teljesítményük között egyértelmű az összefüggés! És a cél érdekében képesek a dolgokról lemondani, készek kívánásuk megtagadására. Mennyivel inkább legyen kész egy keresztény az önuralomra egy sokkal,

(Folytatás a 2. oldalon.)

Herkules— csomók

A XII. század végén (1200 körül) az Őrsi család építtette az Őrsi (ma Felsőörs) prépostsági templomot. A román stílus motívumait (félkörívek, oszlopok, emberi és állati alakok) külföldi mesterek vezetésével magyar kőfaragók készítették. A helybeli Öreghegy nemrég megnyitott kőfejtőjéből hozták a vöröskő sziklát, melyek a mesterek kalapácsa és vésoje nyomán szebbnél szebb figurákká, alakokká formálódtak.

Munkájukat nap-nap után feszült figyelemmel szemlélte az uraság fia, Miske. Az öreg kőfaragó mester éppen a kapubejárat oroslánjának sörényén dolgozott, amikor Miske úrfi hirtelen

(Folytatás a 2. oldalon.)

(Folytatás az 1. oldalról.)

de sokkal magasabb rendű cél érdekében:

„Mindaz pedig, aki a pályafutásban tusakodik (=a versenypályán küzd), mindenben magatörtető (=önuralmat gyakorló), azok ugyan, hogy romlandó koszorút nyerjenek, mi pedig, hogy romolhatatlant” (I. Korinthus 9:25).

Aki ezeket az elveket magáévá teszi, az azt is láthatja, hogy az élet ajándékáért felelősséggel tartozik. Megérti, hogy kötelessége minél jobban megismerni azokat a törvényeket, amelyek szerint Isten alkotta őt, hogy ezekkel a törvényekkel összhangban éljen.

Ezernyi veszély fenyegeti az ember egészségét a bűneset utáni világban: öröklött gyengeségek, betegségekre való hajlamok, fertőzések, balesetek stb. Még a legjobb életmóddal sem biztosíthat senki magának feltétlenül tökéletes egészséget. Mennyire fontos tehát, hogy megegye azt, amit megtáhat!

Mit mond a Biblia

Mert sokat lehet tenni. A világ-hírű magyar biológus, Selye János kijelentése is tanúsítja ezt:

„Bizonyos vagyok abban, hogy az emberi életkor határát káprázatos mértékben lehetne tágitani, ha nagyobb harmóniában élnénk a Természet törvényeivel.” (Életünk és a stressz, 287. o.)

A kersztény számára természetesen nem a hosszú élet a fő cél, hiszen nem csupán ennek az életnek keretében gondolkodik. Fontos azonban számára mind a fizikai, mind a lelki egészség. Tudatában van annak, hogy a lelki egészség és teljesítőképesség, sőt még az Isten Lelkével való kapcsolat milyensége is nagymértékben függ a testi egészségtől. A Biblia így tesz tanulságot erről: „Avagy nem tudjátok-e, hogy a ti testetek a bennetek lakozó Szent Léleknek temploma, amelyet Istentől nyertetek: és

nem a magatókéi vagytok?” (I. Korinthus 6:19).

Ezeket az alapvető elveken túl ad-e konkrét tanácsokat is a Biblia a helyes életmódra nézve? Igen, számos értékes tanácsot ad. Egy-két példa csupán, csak mintegy ízelítőül:

Mindenek előtt a leki egészségére és békéjére vigyázzon az ember, különösképpen az Istenben való bizalom, által, mert ez kihat a testi egészségre is:

„A vidám elme jó orvosságul szolgál” (Példabeszédek 17:22).

„Bizalmad legyen az Úrban teljes elmédből... és távozzál el a gonosztól. Egészség lesz ez a te testednek” (Példabeszédek 3:5-8).

Kerülje mindazokat az élvezeti cikkeket, amelyek testi- leg, lelkileg, erkölcsileg meg-

károsítják őt, így például az alkoholt:

„Ne nézd a bort, mily vörös színt játszik, mint mutatja a pohárban az ő csillogását! Könnyen alácsuszamlis, de végül, mint a kígyó megmar, mint a mérgekígyó megcsíp... És a te elméd gondol gonosztságot” (Példabeszédek 23:31-33).

Legyen gondja az embernek nemcsak arra, hogy mit eszik, hogy amit beépít a szervezetébe, az valóban megfelelő táplálék legyen (erre nézve az alapvető bibliai tanács: I. Mózes 1:29), hanem még arra is, hogy mikor eszik. Mindenben értelmes fegyelmet gyakoroljon. Étkezési szokásait is hozza összhangba a természetbe épített isteni törvényekkel. Rendeltetészerűen bánják a testével. „A nemes ember idejében eszik, a testnek erejéért...” (Prédikátor 10:14). (A modern tudomány is tanúsítja az étkezési idők közötti rendszertelen eszegetés káros voltát.)

(Folytatás az 1. oldalról.)

madzagot rántott elő a zsebéből, és hurkot köve odatartotta a mester elé mondván: „Tamás mester, ha maga olyan híres kőfaragó, kössön ilyen hurkot a köre is.” És odadobta a madzagot a mester elé. Aki mikor ezt meglátta, dühbe gurult, hirtelen egy darab követ kapott fel, és a szaladó fiú után dobta, de nem tudta eltalálni. Erre a fiú kinevette. — De ezután nem mert odamenni hozzájuk, hogy nézze, bámulja munkájukat.

Herkules-csomók

Már kb. elmúlt egy hónap, amikor Tamás mester meglátta az arra ólálkodó fiút és intett neki. „Gyere csak ide, mutatok valamit!” A kis Miske nem mozdult, hanem csak visszakiáltott: „Nem megyek, mert megver. A múltkor is utánam dobta a követ”. Nem verlek meg, szólt vissza az öreg. Gyere csak, mutatok valami szépet. Erre a kislegény bátorságot vett, és odasomfordált a mes-

terhez. Aki nagy diadallal mutatta meg neki a csomóra kötött oszlopot, mondván: „Látod én csomót kötöttem a köre, ahogyan te kívántad, de most te old fel ezt a csomót.

Erre a gyerek elszégyelte magát, és csak ennyit mondott: „Ezt én nem tudom”. Tamás mester ezután maga mellé ültette a kis Miskét és elmagyarázta neki: Nézd fiam ezt „Herkules—csomónak” hívják a

Májusi közmondások

— Májusi eső aranyat ér.

Ha májusban elegendő eső esik, három évre elegendő termés lesz.

— Május a legjobb nevelő hónap.

— Ha a hangyák ide-oda futkosnak, vagy a kemény utat kifúrják, eső lesz.

Május 4. Flórián leköpi a krumplivetőket.

Május 7. Szaniszló veri a diót.

(Gyakran elfagy e napon.)

Május 12—14. Szervác, Pongrác, Bonifác

Három fagyos szentek,
Hogy ne bántásák a szőlőt,
Füstöljenek kendtek.

Május 25. Orbán megeszi a babot. (Elfagy)

perzszak, és azt jelenti, hogy a rossz szellemet, az ördögöt meg lehet fékezni, le lehet győzni. Ezt te is meg tudod csinálni, próbáld csak meg.

„Sok túrista nap-nap után szemléli e csomókat, és közülük többen megpróbálják legyőzni magukban a rosszat.

Órsi Miske emlékét ma is őrsi a felsőörsi határban a „Miske-palota” nevű hegyorom a Séd völgyében az „Úttörő tábor” fölött.

(Lejegyezte Körmeny József felsőörsi prépost)

Licit apánk földjén!

A községi Érdekegyeztető Fórum több alkalommal ülésezett a felsőörsi földek földalapba való elhelyezése, a kártalanításra jogosultak és a részaránytulajdonosok (kívülállók és Tsz tagok) valamint a termelősövetkezetnek visszamaradó földek kijelölésével kapcsolatban. A termelősövetkezettel folytatott rendkívül kemény viták végül is megegyezésre vezettek. Szerencsésnek mondható, hogy a községben minden kárpótlási jogosultság kielégíthető.

A kárpótlásra, valamint részarányra kijelölt terület 455 ha. Ebből szántó: 255 ha, erdő: 65 ha, szőlő: 37 ha, gyep, rét: 98 ha, gyümölcsös: 2 ha.

A fórum tagjainak többszöri kezdeményezésére a faluhöz közeli eső területek nagy része magántulajdonba kerülhet vissza, licitálva vagy egyezséggel. A licitálást el kell mondani, hogy a termelősövetkezet-hez tartozó 13 község bármelyikéből, a Felsőörsön kijelölt kárpótlási területekre is, minden kárpótlási jeggyel rendelkező személy licitálhat. Az Állami Gazdasággal a Fórum sajnos nem tudott egyezsége jutni, annak ellenére sem, hogy

még külön is megkerestük az igazgató urat, a szerintünk jogos érveket előadva. Itt arról van szó, hogy az Állami Gazdaság — mivel Felsőörs területén szántó területe nincs — rákényszerült a gyümölcsösökből mintegy 50 ha kárpótlásra való kijelölésére. A Gazdaság illetékesei a gyümölcsös Felsőörs felé eső részének felét jelölték ki. Az Érdekegyeztető Fórum tagjai ezt, mivel e terület 2/3 része leromlott, kavicsos, nehéz művelésű, nem fogadták el. Kérték a gyümölcsös hosszanti felezését, így jó és gyenge minőségű terület arányosan került volna kijelölésre.

Panaszunkkal levélben fordultunk a Megyei Kárpótlási Hivatal vezetőjéhez, reméljük, hogy kérésünket kedvezően bírálják el. Az igazi férfimunka most következik. A rengeteg sérelmet, keserűséget szenvedő magántulajdon egyezséggel, vagy licitálva való visszaszerzésekor.

A licitálás idejéről, nódjáról a visszaadandó földek elhelyezkedéséről szeretnénk megfélelően tájékoztatni az érdekelteket, erre minden lehetőséget megragadunk.

Tájékoztatásul közöljük, hogy Felsőörs határában mi-

lyen nevezetű táblák, dűlők (rég elnevezések) kerülnek a földalapokra.

Licitre kijelölt tábla dűlők (kárpótlási területek): Káptalan földek, Anyiháza, Vakola, Peszely, Asztaghely, Koldustelek, Nemeserdő, Ujkuti dűlő, Pityorka, Felsőhegy, Hosszú, Főszőlőkalja, Középsok, Alkut, Formó.

A kárpótlási térképen zöld színnel jelölve.

Résztulajdonosok (kívülállók, Tsz tagok) részére kijelölt dűlők: Fánk, Dellő, Rozsos dűlő (temető melletti rész), Lucernás, Csiker, Szilas alsó része, Felsőhegyben szőlő, Öreghegyben szőlő, Középsok, Alkut, (Misketető alatt), Horváth gyümölcsös.

A kárpótlási térképen kék színnel jelölve.

Tisztelettel felhívom az érdekeltek figyelmét, hogy a térkép a Polgármesteri Hivatalban megtekinthető. Kérem, hogy a licit előtt saját érdekükben tanulmányozzák ezeket.

Az Érdekegyeztető Fórummal kaocsolatos kérdésekben forduljanak bizalommal Kálmán Istvánnhoz, Lengyel Kálmánhoz, Vass Csabához és Söveg Miklóshoz az Érdekegyeztető Fórum tagjaihoz.

Podmaniczky Gyula
Polgármester

Húsvéti báránysült

Hozzávalók:

80 dkg báránycomb vagy lapocka, 1 kis fej hagyma, 1 nagy sárgarépa, 1 szelet zeller, só, bors, 3 gerezd fokhagyma, 5 dkg olaj, fél teáskanál étkezési keményítő, 1/2 babérlevél, egy csipetnyi kakukkfű, apróra vágott petrezselyem megszórní, 6 adagot ad ki.

Előkészítés:

A hagamát meghámozzuk és karikára vágjuk: a fokhagymát megtisztítjuk és szétnyomkodjuk: a répát és a zellert megmossuk, megtisztítjuk és vékony szeletekre vágjuk: a húst kicsontozzuk, megtisztítjuk, megmossuk, szalvétával leitatjuk, konyhai zsineggel összekötözzük, hogy a sütésnél egybe maradjon, majd sózzuk, borsozzuk és az elkapart fokhagymával bedörzsöljük. Az olajat egy serpenyőben felforrósítjuk és a húst körös-körül szép barnára elősütjük: kivesszük a serpenyőből és félretesszük. A visszamaradt pecsenyelében megpirítjuk a hagamát és a répafélét: hozzáadjuk a kakkukkfűvet és a babérlevelet, majd visszatesszük bele a húst és kevés vízzel felöntjük.

Elkészítés

Az így előkészített sültet előmelegített sütőben, 220 C°-on addig sütjük, miközben a saját szaftjában néha-néha meglocsoljuk, míg egy tűvel megszúrva a húsból vízserű csepp nem jön elő: szükség esetén még egy kis vizet öntünk a hús alá, ha megsült, kivesszük és melegen tartjuk. Ezután a zöltséget a keményítővel megszórujuk és annyi vízzel öntjük fel, hogy közepes sűrűségű szószt kapjunk, amit beforralunk és áttörünk. Ekkor a zsineget eltávolítjuk a húsról, felszeleteljük és tálra téve leöntjük a mártással, végezetül megszórujuk apróra vágott petrezselyemmel.

Ehhez a pompás báránysülthöz köretként „Mornay”-burgonyát kínálunk.

Kellemes Húsvéti ünnepeket kíván a község minden lakójának a

Dokk Műanyagfeldolgozó és Javító GMK
MOZSOLITS István
(Kanyar Büfé)
CSATÁRI László
vállalkozó

Bevásárlóközpont Einkaufszentrum Shopping center

NYITVA:
Hétfőtől péntekig 9—19 óráig
Szombat—vasárnap
9—15 óráig

Újra az egyházé?

A Római Katolikus Egyház korábbi épületatlanainak visszaigénylésére vonatkozó tárgyalások megkezdődtek. A prépostsági épület visszaadásával kapcsolatban a Képviselőtestület egységes döntése alapján pozitív álláspont alakult ki.

A megállapodás a felek között megtörtént. A Művelődési és Oktatásiügyi Minisztérium hozzájárulása is szükséges, majd a Megyei Vagyonátadó Bizottság döntése következik.

— Az első tárgyalás nem hozott eredményt a Római Katolikus Egyház által visszaigényelt, jelenleg községi Kulturházi funkciójú épület ügyében.

A döntéshozatal előtt a törvényben biztosított 30 napos határidő meghosszabításával szeretnénk elérni, hogy az ügyben a lakosság véleményéről is meggyőződjhessünk.

A Református Egyház kártalanítási kérelmét nem utasítottuk el. A kártalanítási értékek hivatalos megállapítása után érdemi tárgyalások kezdődnek a Református Egyház és a képviselőtestület között.

Méltón az elődökhöz

Az elmúlt év őszi fordulójában a teljesen amatőrnek számító felsőörsi labdarúgók a bajnoki tabella előkelő negyedik helyét elérve megérdemelten vívták ki az elődökhöz méltó sportteljesítményt.

A labdarúgó csapat teljesítményét növeli, hogy azon kevesek közé tartozik amely az erős megyei mezőnyben — a mindössze 900 lakosú kisközség hírnevét öregbítve — városok, üzemek által sokallta nagyobb anyagi lehetőségekkel rendelkező csapatait maguk mmögé utasítva szereznek kellemes délutánokat a lelkes szurkolóknak. Egy régi, már aranyszínűvé sárgult újság tudósításából megismerhetjük községünk 65 éves sporttörténelmét, az 1923-ban megalakult sportegyesület alapítói és sportmunkáját.

A Felsőörsi Sportegyesületet Sebők Nándor és Tischlér Sándor alapította. Sebők Nándor hozta a faluba az első bőrlabdát, és mint legendás híru kapus hosszú évekig örvendeztette meg parádés védéseivel az akkori lelkes szurkolókat. E legendás csapat tagjai voltak Vass Antal, Galambos József, Sebők Miklós, Pecze Gyula, Dévényi Ferenc, Tálos Gyula, Steiger Lajos, Szendrey Ernő, Sipos Imre, Csapó Gábor, majd később Szániel János, Nagy István,

Stámpok István. A maiakhoz hasonlóan akkor is voltak tehetséges fiatalok a községben. Sorra aratták győzelmeiket, sikereiket. Amiben a mostani fiatalokat is felülmúlták, az az, hogy nem csak a futball, hanem a népszerű sakkcsaták, ping-pong partik, atlétikai versenyek és a falusi fiatalok valaha oly kedves versengései, a sport minden formáját felvonultató községi sportnapok aktív részesei is voltak.

Sok járási versenyen avattak győztest a felsőörsi sportolók közül. A labdarúgó csapat 1947-ben megnyerte a „Simon Gyula labadarúgó vándordíjat” Guáth, Strenner A., Lőrincz, Csapó, Dobai, Bugovics K., Sipos Gy., és Ács voltak többek között a népszerű sportsiker kovácsai.

Legendás híru szurkolónak számított Bugovics Feri bácsi, mindig számíthattak a fiúk Antal Gyula, Hollósy István, Kálmán István, Kulcsár Mihály, Ruzsa Antal, Sós Márton biztatására. Az alapítók közül és az 1947-ben a Simon Gyula vándordíjat megnyert labdarúgók közül sajnos már sokan az örök sportmezőkre távoztak, nekik kívánunk örök nyugalmat, a még élőket megbecsülésünk, tiszteletünk és hálánk övezi. A régiek sporttörténelmet teremtő munkája, példamutatása, büszkeséggel tölti el fiataljainkat

Az a tudat, hogy az elődök-re ők sem hoznak szégyent, megkétszerezi erejüket.

A féltve őrzött, aranyzínűre sárgult újságot, és az ugyan-csak régi, 45 évvel ezelőt kszült fényképet Sipos Gyula sporttársunktól kaptuk, aki az 1947-es Simon Gyula vándordíjat elnyerő labdarúgó csapat kedvelt kapuvédője volt.

HÍREK

A Soproni Postaigazgatóság — saját beruházásában — 2 db. segélyhívó telefonállomást létesít községünkben, melyek rövidesen a lakosság rendelkezésére állnak. A Postaigazgatóság fenntartotta magának azt a jogot, hogy a segélyhívó telefonállomások (fülkék) helyét saját maga állapítsa meg. Egyet a Petőfi útca elején (a Faluház körül) egyet pedig a Petőfi utcában, a volt olajkút környéki Parkban kívánunk elhelyezni.

A község költségvetésének terhére a Polgármesteri Hivatal is tervezi — még ebben az évben — két segélykérő telefonállomás üzembehelyezését. Egyet a kisperjési lakótelepen, a Tánicsics út sarkán (Széles telek) egyet pedig a Csöpp útca Rózsa útca találkozásánál lévő téren kívánunk felszereltetni.

*

A volt Tanácsháza a családok kiköltözésével teljesen megüresedett. A Képviselőtestület a lakossági szolgáltatások bővítésére, valamint az idegenforgalom és a turizmus érdekében alkotott programok megvalósítására bevásárló udvar kialakítását határozta el. Az üzletek kialakításához tőkeerős vállalkozók kellene, akik pályázat útján nyerhetik el ezt a jogot. Amíg az épület átépítése nem kezdődik meg, addig is ideiglenes bérbeadással kívánjuk hasznosítani a volt Tanácsházát. Ilyen ideiglenes szerződést kötöttünk a Balatonakali Üdülésszövetkezettel és egy veszprémi vállalkozóval, aki műszaki boltot nyit.

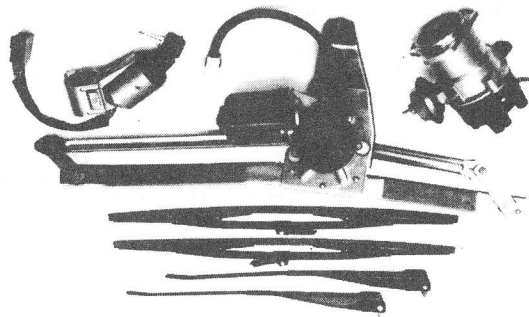
JÁRMŰVILLAMOSSÁGI TERMÉKEK KÖZVETLENÜL A GYÁRTÓTÓL

A Bakony Művek Diszkont raktárában a Házgyári út 1. szám alatt a vállalat valamennyi terméke kedvezményes áron megvásárolható.

Magánszemélyek és viszonteladók jelentkezését is várjuk.

A vásárlás értékének függvényében további 5—16% kedvezményt adunk.

Nyitva:
hétfőtől péntekig 6—14 óráig.

BAKONY MŰVEK DISZKONT RAKTÁR

8200 Veszprém, Házgyári út 1.
Telefon: 80—24-022/179, telefax: 80—27-008

Készült a Felsőörsi Polgármesteri Hivatal megbízásából. Szerkeszti a szerkesztőbizottság, vezetője: Podmaniczky Gyula, polgármester. Tagjai: Tóth József, Gyamati József képviselők. Felelős szerkesztő: Farkas Gyöngyi. Munkatársak: Tremmer Tamás, Zwicker Tamás. Kiadja a Kapufa Betéti Társaság. Felelős kiadó: Békefi József. Nyomdai előkészítés: Mesterházy Gyözőné. Nyomtatás: ÁFÉSZ Nyomda, Nemesvámos, F. V.: Eper András.